

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нин Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

1968 ч. ноябрь 2 | СУББОТА | № 259 (7801) | Өртээ көп. 2

СЭКП ТК-ның Политбюрозунун даштыкы политиктиг ажил-чорудулгазының дугайында

1968 чылдың октябрь 31-де СЭКП ТК-ның Пленумунун

хүлээп алган докталы

СЭКП ТК-ның Пленуму СЭКП ТК-ның Чингине секретары эш Л. И. Брежневтин илеткелин дыннап чугаалашкаш, СЭКП ТК-ның Политбюрозунун ажил-чорудулгазын чангыс эп-сеткилдиг чүүлүг деп санаан болгаш бүрүнү-биле дет-кээ.

СЭКП Төп Комитетиниң болгаш Совет чазактын даштыкы

политказын бистиң бүгү партиявыс, ажилчын аңгывыс, та-раачыннарывыс, интеллигенциявыс, бүгү совет улус чангыс эп-сеткилдиг деткип, чүүлүг деп санап турарын ТК-ның Пленуму сеткил хангышкын-биле демдегелээн.

Доктаалды чангыс үн-биле хүлээп алган.

Совет Эвилелиниң Коммунистг партиязының Төп Комитетиниң Пленумунун дугайында ИНФОРМАСТЫГ ДЫННАДЫГ

СЭКП Төп Комитетиниң Пленуму 1968 чылдың октябрь 31-де ажи-лын үргүлчүлээ.

«Көдээ ажил-агый айтыргларының талазы-биле XXIII съездиниң болгаш СЭКП ТК-ның Пленумнарының шийтпирлерин күүседип тура-рының дугайында» СЭКП ТК-ның Чингине секретары эш Л. И. Брежневтин илеткелиниң талазы-биле ССРЭ-нің көдээ ажил-агый министри эш В. В. Майкевич, СЭКП-ның Новосибирск обкомунун бирги секретары эш Ф. С. Горячев, Латвияның Компартиязының ТК-зының бирги секре-тары эш А. Э. Восс, ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының оралакчысы, ССРЭ-нің Курпанының даргазы эш Н. К. Байбаков, СЭКП-ның Башкир обкомунун бирги секретары эш Н. З. Нуриев,

ССРЭ-нің химия үлетпүрүнүн министри эш Л. А. Костандов, Армения-ның Компартиязының ТК-зының бирги секретары эш А. Е. Кочинян, СЭКП-ның Алтай крайкомунун бирги секретары эш А. В. Георгиев, ССРЭ-нің трактор болгаш көдээ ажил-агый машина туудушкуну-нун министри эш И. Ф. Силицын, СЭКП-ның Бурят обкомунун бирги секретары эш А. У. Модогоев олар санал берген.

Пленум ол айтыргының талазы-биле докталды чангыс эп-сеткилдиг хүлээп алган.

Пленум «СЭКП ТК-ның Политбюрозунун даштыкы политиктиг ажил-чорудулгазының дугайында» СЭКП ТК-ның Чингине секретары эш Л. И. Брежневтин илеткелин дыннаан.

Ол айтыргының талазы-биле СЭКП-ның Москва хооркомунун бирги секретары эш В. В. Гришин, Грузияның Компартиязының ТК-зының бирги секретары эш В. П. Мжаванадзе, ССРЭ-нің чогаалчылар эвиле-линиң баштаар чериниң секретары эш А. Е. Корнейчук, Ленинград хоорайның С. Орджоникидзе аттыг Балтий заводунун судно эптектичлери-ниң бригадир эш В. А. Смирнов, СЭКП-ның Кемерово обкомунун бирги секретары эш А. Ф. Ештокин, ССРЭ-нің даштыкы херектер минис-триниң бирги оралакчысы эш В. В. Кузнецов олар санал берген.

ТК-ның Пленуму «СЭКП ТК-ның политбюрозунун даштыкы поли-тиктиг ажил-чорудулгазының дугайында» эш Л. И. Брежневтин илет-келиниң талазы-биле докталды чангыс эп-сеткилдиг хүлээп алган.

СЭКП ТК-ның Пленуму ажилын оон-биле дооскан.

Көдээ ажил-агыйның айтыргларының талазы-биле XXIII съездиниң болгаш СЭКП ТК-ның Пленумнарының шийтпирлерин күүседип турарының дугайында СЭКП ТК-ның Пленумунун докталы

СЭКП-ның XXIII съездинин шийтпирлерин күүсетип-таан, совет улус Коммунистг партияның үдүртүлгү-биле ажил-агый болгаш култура тургузушкунуна улут чедиш-кинерин чеди алган. Чүртүт улус ажил-агыйн белик тем-пидер-биле хөгжүп, ажилчы чоннарын материалдыг чаагай амгыралы чайгыш чокка экижиң турар.

XXIII съездинин, СЭКП ТК-ның март (1965 чыл), май (1966 чыл) Пленумнарының шийтпирлеринде үдүртүр тур-туу көдээ ажил-агыйн улам ыңай көдүрүр талазы-биле улут хемчеглер боттанган. Оол материал-техниктиг базазын бы-жыккан. Үлетпүр колхозтарын болгаш совхозтарын херек-лелдиге тракторларын, автомобильдерин, көдээ ажил-агый машиналарын, минералдыг чөмүшчилдигелерин улам хейнү бүдүрүп турар алган. Черин мелиорастар талазы-биле ажил улам калбарган. Доктаамал планнарын тургузарына болгаш тарааны пландан ажыр сатканынын материал талазы-биле идаг бериникинине үндүлелдигини көдээ ажил-агый продуктуларын белеткээриниң чаа политиканың чыгышын чутула учур-дузалыг болган. Көдээге социал-экономикаг элден хемчеглерин ботландырган, колхозтарга күш-ажалын ай буртууда магалыалдыг төлөвирин чоруткан, колхозчу-ларның болгаш совхозтар, ажилчынарының пенсия ханды-рыгазын экижипкен.

Бо бүгү хемчеглер партия, совет болгаш көдээ ажил-агый органдарының организакчы болгаш политиктиг улут ажилы, колхозчуларын, совхозтар ажилчынарынын, көдээ ажил-агыйн тускай эртемниңдериниң, а ол ышкаш хоорайның ажилчы чоннарынын көдээге дузалачынын көдээ ажил-агый бүдүрүлгезинин өзүлдезинге, оол кол адырлары — хову ажилын болгаш мал ажилын көдүрүлгезинге, колхозтарын болгаш совхозтарын экономиказын быжыглаарына дуза-лаан.

1965—1967 чылдарда көдээ ажил-агыйның чылда орту-ма-биле нити продукциязы 75 миллиард рубль болган, ылазылаарга, өрткен үш чылдарында барык 10 миллиард рубль хей. Көдээ ажил-агый продуктуларын бүдүрери чонун кижиги сангына оонаштыр аларга. 11 хуу көвүдү.

Көдээ ажил-агый култураларының дүжүктүр өскөн, мал ажилынын продуктулуу көдүрүлгезин. Ол чылдарын дүгү-зүнда чылда ортума-биле нити чымдалар мындыг болган: тараа—147 миллион тонна, азы 1962—1964 чылдарында-дан 10,5 хуу хей, чиг төвөн — 5,9 миллион тонна, азы 20,4 хуу хей, чигер сөөкүлү—78 миллион тонна, азы 34,5 хуу хей. Сөөлүгү үш чылдарын дүгүзүнда ристи бүдүрери барык ийи катан көвүдүр болгаш өрткен чылын 895 миллион тоннага чегкен. Чиге-тараанын, кыргыч-каранын, а ол ышкаш картофелини, ногааларын, чинистерин, виноград-тын, шайнын нити чымдалары бедел. 1965—1967 чыл-дарын дүгүзүнда чылда ортума-биле ээт бүдүрери 10,7 миллион тоннага чегир көдүрүлгезин, азы өрткен үш чылдар-нын-биле деңизерге, 15 хуу өскөн, сүт—76,2 миллион тон-на чегкен, азы 21,3 хуу өскөн, чүүргө—31,6 миллиард бор-бак санга чегкен азы 11,2 хуу өскөн. Чер ажилынын болгаш мал ажилынын продуктуларын белеткээринин күрүше план-нары чедишкенин күүсетипкен келген, көдээ ажил-агый бүдүрүлгезинин бүгү адырларын оругалыг бедел. Чүртү-түн совхозтары нити-биле сөөлүгү ийи чылдарын арыг оругалыг дооскан. Колхозтарын болгаш колхозчуларын оругалары көвүдүр.

1968 чылда көдээ ажил-агыйның ажил-ишчилери чаа чедишкенин чеди алган. Бо чылын тараанын нити чымы-лазы, 165 миллион тонна ажык болуп. Тараа белеткээринин планы ажыр күүсеттинген. Күрүне кулдуларынга 68 миллион тонна ажык тараа кирген. Хөвөнниң, чигер сөөкү-лазын, тарымал тооруктук, картофелини болгаш өскө-даа култураларын эки дүжүдүн өстүргөн. Мал ажилынын про-дуктуларын өрткен чылында хейнү бүдүргөн болгаш са-лып алган. Ээт, сүт, чүүргө болгаш дүк салып алырынны планы хуусаа бетинде күүсеттинген.

Көдээ ажил-агыйның продуктуларын бүдүреринин болгаш белеткээринин өзүлдезин барызын кулдуларын, чөм про-дуктуларга, улустун херекледе барааннарына болгаш чиг-етке чүртүт хереклелерин эң дол хандылар тодаргай кулдуларын тургузар арганы берген, 1967 чылда ээтти хереклелер чонун кижиги сангына оонаштыр аларга, 1964 чылдан 20 хуу, а сүт болгаш сүт продуктуларын—15 хуу, чүүргө—22 хуу хей болган.

Көдээ ажил-агыйн хөгжүлдезин чедишкенин-биле кады чегестер болгаш шийтпирлеттинген айтыргалар бар. Элден продуктуларын бүдүреринин хемчеглинин болгаш күш-ажалын бүдүрүшкунун өзүлдезинин талазы-биле көдээ ажил-агый беш чылда СЭКП-ның XXIII съездинин директи-валарында көрдүгөн денелге ам-даа чептөө. Чамдык об-ластар, крайлар болгаш республикалар көдээ ажил-агый бү-дүрүлгезинин өзүлдезинин темпидерин чазык болуп турар. Элден ажил-агыйларда тараа болгаш өскө-даа кулдулар-

нын дүжүдүн, а ол ышкаш мал ажилынын продуктулуун бедилер талазы-биле ажилды кошкак чорудуп турар. Сортут аэос үрениннерин чажып тартып чорукту ам-даа болдуруп турар. Бок үнүштер, хоралакчылар база үнүштерин болгаш малдын аарылары-биле демиселдин кошкак болуп турары-нын чылдагынында хей продукцияны чидирип турар. Тус черин чөмүшчилдигелерин мөөнөп чыыр болгаш шөлдерге өгөр дугайында чогуур сагын салышкынын салбайн турар. Черин мелиорастар талазы-биле планын даалгалар күүсет-тимейн турар. Хей колхозтарда болгаш совхозтарда ажил-агыйн чорударынын муракчы аргаларын, күш-ажалын болгаш бүдүрүлгезин организастарынын эң дээр хевирлерин оожум непперлерин турар, экономика ажилы ам-даа кошкак тургустунган.

Көдээ ажил-агый продукциязынын, ылангыч мал ажилы-нын продукциязынын бот-үнеин ам-даа бедик хевээр, кам-налга даш демисел чогуур хемчегле калбарган. Оругалар өзүп турар болза-да, элден чамдык колхозтарда акша-хөргө-нин нитинин бүдүрүлгезин калбартырына эвөөш ажиллап, администрация-өргөдөл аппаратын тежөөп туларына болгаш өскө-даа оругаларга хей түнүтүр арык чарыгалдарын бол-дуруп турар.

СЭКП-ның Көдээ ажил-агый министрствозун, «Сельхозтех-ника», ССРЭ-нің Мелиорация болгаш сүт ажилынын минис-терствозун, оларын чер-черде органдары боттарынын ажи-лында ам-даа улут чөмчөстөргү, колхоз-совхоз бүдүрүлгезинин кулдуларын болгаш болдунар аргаларын улам дол ажиллаар талазы-биле олар чүтүлүдүн илереппей келген болгаш мал чер ажилын хөгжүлдеринин чутула-чутула айты-рыларын оожум шийтпирлет турар.

Көдээ ажил-агый продуктуларын, ылангыч ногааларын болгаш чинистерин белеткээрин база шыгжап кадалаарын организастары ам-даа дуза улут экижиңдигин негеп турар.

Көдээ ажил-агыйга капитал салышкынын, материал-техниктиг кулдуларын планнарында, көдээ ажил-агыйн хандырат талазы-биле партиянын XXIII съездининде, ТК-ның Пленумнарында докталган ооналаларын чамдык үлетпүр министрстволарынын күүседип турарына шыгызы чөмчөстө-тер бар. Машиналарын, чөмүшчилдигелерин, үнүштер кам-галаар химиктиг чөмчөстөрүн чаа-чаа хевирлерин тывар херекке оожумнашкынын болдуруп, көдээ ажил-агыйн чаа техниказын бүдүрерин шийтпирлет алыры уламдыгы тур-ар. Ол ышкаш көдээ ажил-агый техниказын арык кезек-тер-биле хандыраарын айтырып чөмчөстө шийтпирлеттинген келген. Көдээ ажил-агыйн чиг-элин болдураарын кыдыр үлетпүрүн хөгжүлдез муракчу хевээр хөгжүлдеши.

Көдээ ажил-агый бүдүрүлгезинин өзүлде темпидинде чөм-чөстөрүн үндүлгөн шөлдерин химиячилдигин, мелиора-циязын, комплекстиг механизациязын ам-даа дык оожум боттандырып турарында, көдээ ажил-агыйга эртемнин чаа-чаа чедишкенин болгаш муракчы дуржугуна кошкак непперлерин турарында дээрин ТК-ның Пленуму демдегелеп тур.

СЭКП Төп Комитетинин Пленумунда докталды болза:

1. Көдээ ажил-агыйн хөгжүрүр талазы-биле партиянын XXIII съездинин база СЭКП ТК-ның март болгаш май Пленумнарында ажиллап кылганы партиянын политиканы, практиктиг хемчеглерин моон сонгаар чайгыш чөк бот-тандырып парторганизацияларын, совет болгаш ажил-агый органдарын чутула оругалыг деп санаар.

Көдээ ажил-агыйн хөгжүлдезин чөмчөстөрүн ууткаар-ынче, беш чыл планынын ооналаларын күүседип ханды-рыр дөш, колхоз база совхоз бүдүрүлгезинин бүгү-ле кул-дуларын чөп ажиллаарынче утандыр хемчеглерин алы-рын эвилелдерин республикаларын Компартияларын ТК-ларына, партиянын крайкомнарына, обкомнарына, ок-ружкомнарына болгаш райкомнарына, совет органдары, ССРЭ-нің Көдээ ажил-агый министрствозунга, ССРЭ-нің Мелиорация болгаш сүт ажилынын министрствозунга, «Сельхозтехникага», оларын чер-черде органдарына, пар-торганизацияларга, колхозтарын база совхозтарын үдүр-түчүлүгүн Пленуму дагып тур.

2. ССРЭ-нің көдээ ажил-агыйн улам ыңай хөгжүрүр кол утандышкынын база хемчеглерин дугайында СЭКП ТК-ның Политбюрозунун ажиллап кылганы болгаш эш Л. И. Брежневтин илеткелине айыттыган санааларын деткир болгаш ук санаалар коммунистг тургузушкунун негелде-лерин харымлап турар чогуур өйдүлгө хемчеглер-дир деп санаар.

Чүртүгө көдээ ажил-агый бүдүрүлгезинин агты денелди эң-не кыска хуусаа улут хемчегле ажил өртөр даш, кө-дээ ажил-агый хөгжүлдезинин темпидин дүгүлдерин нити партиянын, нити курдуенин хамыстан чутула политиктиг оругалыг болуп деп, ТК-ның Пленуму санал тур. Шөлдерин үнүш-дүжүктүр оона бедилеринге үндүлгөп тарааны бол-гаш өскө-даа көдээ ажил-агый кулдуларын бүдүрерин ды-

ка улааттырары, мал ажилынын бүгү хемчеглел хөгжүлде-зин хандыраар муракчу хевээр-ле кичээлгелдин төвүнге салынган турар ажурлук. Продукциянын шынын экижи-деринче докталган сагыш салыры өргөжөк чутула.

Көдээ ажил-агый бүдүрүлгезинин бедик денелдин колхоз болгаш совхоз бүдүрүлгезин, а ол ышкаш ону хандырып тур-ар адырларын материал-техниктиг эң күчүлүг базага тур-гузар болза, чүтге ыңгаарда чөмчөстө аң болуп. Көдээ ажил-агыйн агты үнүш машина техниказы-биле моон сонгаар-даа чөмчөстөрү, минералдыг чөмүшчилдигелерге болгаш өскө-даа химия бүдүрүлгезинин оон хереклелдин хандыраары, мелиора-ция ажилдарын улут хемчеглелер чорудары өргөжөк чутула.

Чаа техниктиг үндүлгөп көдээ ажил-агыйн чарыт чөм-чөстөрү келер беш чылда планнарын ажиллап кыдыр үнүш-де эң чутула утандышкынын болган турар ажурлук. Көдээ ажил-агыйн өзүп турар хереклелерин эң дол хандыра-рына өргөжөк чутула негетинер хереклелерин болгаш ма-териал-техниктиг кулдуларын улус ажил-агый планна-рына баш бурунгар көөр.

3. Көдээ ажил-агый бүдүрүлгезинин продуктулуун бедиле-ринче химияны ажилдарынын ажак улут учур-дузалыг ба-рымылааш, чоокчу чылдарда минералдыг чөмүшчилдигелер-ин, үнүштерин болгаш мелиорацияны синтектиг продуктула-рын камгалар ажилыг химия бүдүрүлгезинин бүдүрерин өстүреринин темпидерин элден дүрдүдери өргөжөк чутула. Минералдыг чөмүшчилдигелерин, гербицидтерин болгаш өскө-даа химия бүдүрүлгезинин бүдүрүр бүдүрүлгезинин күчү-лерин ажиллаа кийер талазы-биле докталтыгана даал-галарын өй-шаанда күүседип хандыраарын химия үлетпүр-үн министрствозунга, Нефть ажиллап кыдыр болгаш неф-ть-химия үлетпүрүн министрствозунга, мелиорацияны үлетпүрүн кол өргөдөлгө. Химия болгаш нефть машина туудушкунун министрствозунга, тууду министрствозу-рына, а ол ышкаш ССРЭ-нің Курпанына, ССРЭ-нің Кур-ландырына, эвилелдерин республикаларын Министр-лер Чөвүлелинине хөдүдөр. Партия органдарынын ми-нералдыг чөмүшчилдигелерин болгаш үнүштерин камгалаар химия бүдүрүлгезинин үлетпүрүн хөгжүлдерин хандырат тала-зы-биле хемчеглерин дугайында СЭКП ТК-ның болгаш ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң докталды күүседип күүседип контролдо хала адыр ажурлук.

Чер ажилын химиядерин, чөмүшчилдигелерин болгаш химиянын өскө-даа продуктуларын эң ажалыг хевирлерин бүдүрерин болгаш чөп ажилдарын улам ыңай хөгжүлде-рин, а ол ышкаш чүртүт зоналарын химия үлетпүрүн чөп сайгара тургузарынын орутканын ханы болгаш бот талазын кыдыр үндүлгөп оругалыг чөмчөстө чүртүт көдээ ажил-агыйн химиядеринин перспективтиг планын ажиллап кыдырып Курпалга, Эртөм болгаш техника талазы-биле күрөктөткө. ССРЭ-нің Көдээ ажил-агый министрствозунга, ССРЭ-нің Химия үлетпүрүн министрствозунга, ССРЭ-нің Эртөмнер академиязына, Көдээ ажил-агый эртемниин Ленин аттыг Бүгү-эвилел академиязына дагыр.

4. СЭКП ТК-ның май Пленумунун бадылазы мелиорация ажилдарынын программазын күүседип биле бүгү-ле өргөжөк чутула хемчеглерин алырын ССРЭ-нің Мелиорация болгаш сүт ажил-агый министрствозунга, ССРЭ-нің Көдээ ажил-агый министрствозунга, «Сельхозтехникага», партия, со-вет, көдээ ажил-агый болгаш сүт ажил-агый органдарына ху-лаар. Мелиорация туудурун, төлөвилеп-дипел тывар ажил-дарын бүдүрүлгө базазын бүгү хемчег-биле калбартырын, сүт ажил-агый органдарынын техника болгаш материал-дар-биле деринин хандырат. Туудуларын инженер-техник-тиг болгаш массалыг мергезилдин кадрлары-биле быжы-лаар, мелиораторларын күш-ажыл болгаш амгырал-чур-талга байдаларын экижилер, ССРЭ-нің Курпалын болгаш ССРЭ-нің Курпандырына куруенин, а ол ышкаш кол-хозтарын болгаш совхозтарын хереклелерин күсели-биле боттандырып турар мелиорация туудурун механизациян өргө-жөк чутула херекелерин, материалдар болгаш дерин-биле хандыраар экижил хемчеглерин адыр.

СЭКП ТК-ның Пленуму сүт ажил-агыйн чутула объек-тилеринин туудурун шеке алган комсомол организациялар-нын инициативанын деткип, черин мелиорастарынын де-герейтер программаларын боттандыраарына улам илдепкей акжиринче комсомолду, бистин алдарыг аныктарынысты кыдырып тур.

Чүртүт улус ажил-агыйн улам ыңай дүргөн хөгжүлде-ри, сүт болгаш энергетиктиг кулдуларын чөп ажилла-рын негеп турар. Чүртүт азы-буру зоналарын мелиора-ция талазы-биле ажилдарын чорударынын элчеглини, мелиорастар черлерге көдээ ажил-агый бүдүрүлгезин, хөгжү-дерин, хемчеглерин сугларын таарыштыраар болгаш азе ху-ваарын, гидроэнергетиканы хөгжүлдерин болгаш өскө-даа хем-чеглерин баш бурунгар көөрү турар 10—15 чылдарын перспективтиг планын эвилелдерин республикалар-биле кады ажиллап кыдырып ССРЭ-нің Курпалына, Эртөм болгаш

техника талазы-биле күрөктөткө. ССРЭ-нің Көдээ ажил-агый министрствозунга, ССРЭ-нің Мелиорация болгаш сүт ажил-агый министрствозунга, ССРЭ-нің Энергетика болгаш электржилдиге министрствозунга, ССРЭ-нің Эртөмнер ака-демиязына, Көдээ ажил-агый эртемниин Ленин аттыг Бүгү-эвилел академиязына дагыр.

5. Комплекстиг механизациянын техниказына көдээ ажил-агыйн хереклелерин хандырат оругалыг-биле бар заводтарын калба-биле чарыттырып болгаш чаа заводтар-нын туларын арганы-биле трактор, көдээ ажил-агый болгаш мелиорация машина туудушкунун бүдүрүлгө күчүлдерин улам ыңай хөгжүлдерин хандыраары, а ол ышкаш машина туудушкунун эң адырларынга деринин, технологтуг чорудушкунуларын, бүдүрүлгезин болгаш күш-ажалын организастарын хандыраары өргөжөк чутула деп санаар.

Көдээ ажил-агыйн чаа, эң сайырайтгы техниказын чогааларын экижилер, ону тургузар болгаш шийтпирлет адыр хуусааларын кыдырат талазы-биле хемчеглерин боттандырат. Көдээ ажил-агыйн машиналар, арык кезектер-биле ханды-раар, оларын шынын, илдегелин болгаш үр эвилелдин бедилер талазы-биле даалгаларын күүседип даш минис-терстволарын, төп албан черлеринин болгаш үлетпүр бүдү-рүлгезинин, ССРЭ-нің Курпанынын болгаш ССРЭ-нің Курпандырынын харымсалганын бедилер.

6. ТК-ның Пленуму көдээге туудурун экижилдеринин улут учур-дузалыг үнелеп көрүп тур. Тууду болгаш төлөвилел организациаларын быжыглаары, көдээ туудуру индустриал-изастарынын денелдин бедилер, чер-черинин тууду материал-дарын бүдүрүлгезин калба-биле хөгжүлдерин, көдээге бү-дүрүлгө дериникиненин, чуртталга болгаш кулдура-амырал албан черлеринин туудурун улау-биле калбартыр өргөжөк чутула. Болхозтарын болгаш совхозтарын чаагай-жылдылазына, сүт хандырылазына, газмылазына, орук туудурун кичээлгелдин күштелдерин.

7. Мал ажилын дүргөн хөгжүлдеринин, малдын болгаш күш-түр продуктулуун бедилеринин: ээт, сүт болгаш өскө-даа про-дуктуларын бүдүреринин бот-үнеин чингелеринин улус ажил-агыйн улут чутулазын барымдалаш, көдээ ажил-агыйн ол адырын улау-биле көдөрчөпчө уланган санал-дарын чер-черин органдарын, эртемденер, мал ажилынын тускай эртемниинин биле кады ажиллап кылгаш. СЭКП Төп Комитетинге кирерин ССРЭ-нің Көдээ ажил-агый министр-ствозунга дагыр.

8. Пленум көдээ ажил-агый продуктуларын белеткээринин докталган планнарын принципин келер беш чылда хевээр артыраар өргөжөк чутула деп санап тур. Эргөжөк чутула аларга республикалар, крайлар болгаш област аайы-биле чамдык элдерин кыргеш, 1971—1975 чылдарда тараз салып алырын докталган планын агты беш чылга оонаш-тыр тодаргайлаатынган хире хемчеглел кыдыр докталдыр. Суттаттыг чаа шөлдерин ажиллаа кыперин чылдар азын-биле көвүдери барымдалаш, рис белеткээринин план-нын тускай докталдыр.

Ол принциптин барымдалаш, чуртга болгаш эвилелдерин республикаларга 1971—1975 чылдарда көдээ ажил-агый продуктуларын салып алырын планынын 1969 чылда март 1-ге чедир бадыларын СЭКП ТК-ның Политбюрозунга, ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелине дагыр.

9. Колхоз, совхозтарын докталган пландан ажыр көдээ ажил-агый продуктуларын бүдүрерин көвүлдер болгаш ол продуктуларын садырын деткир оругалыг барымдалаш, пландан ажыр тараз садырын деткиринин күштүг болуп турар чүрүмүн оон өскө чамдык көдээ ажил-агый продукту-ларынга хамаарыштыр база күштүг болдулар.

Ол айтыргынын талазы-биле боттут хемчеглерин төлөвилеп кыдырып ТК-ның Политбюрозунга болгаш ССРЭ-нің Министр-лер Чөвүлелине дагыр.

Пландан ажыр саткан продукциянын кол өртөөнегө немел-де кыдыр совхозтарын ап турар херектигин чамдызын совхозтарын ажилчыларын, ажил-агыйларын тускай эртемниинин болгаш үдүртүчүлүгүн шапаларына ажил-ларын чогулгалыг деп санаар.

10. Колхоз, совхозтарга экономика ажилын экижилдерин-че, күш-ажалын организастарын болгаш оон төлөвирин улам сайырайтгыларынче, көдээ ажил-агый продукциянын бот-үнеин чингелеринче, колхоз болгаш совхоз бүдүрү-лгезинин бүгү адырларын оругалын бедилеринче, көдээ ажил-агыйга күш-ажалын бүдүрүлгүлүгү бүгү хемчеглел-биле хандыраарына оона кичээлгел салырын партия, совет, көдээ ажил-агый органдарына дагыр.

11. Көдээ ажил-агый продуктуларын белеткелеринин ор-ганизаастарында чөмчөстөрүн чайлыраарын болгаш экижи-леринин, көдээ ажил-агыйн чиг-элин ажиллап кылгып ту-рар үлетпүрүн хөгжүлдеринин, продукциянын өй-шаанда хүлээп

(Уланчызы 2-ги арында).

